

До: Директора на
Басейнова дирекция „Дунавски район”,
г-н Петър Димитров

Копие до:
Министъра на околната
среда и водите,
г-н Нено Димов

Директора на Регионална инспекция по
околната среда и водите – Плевен,
г-н Габриел Савов

ВЪЗРАЖЕНИЕ

Относно: Съобщение на Директора на БДДР по чл. 62а от ЗВ с изх. № ПВЗ-00039(10)/07.06.2019 за издаване на разрешително за водоземане/ползване на повърхностен воден обект река Манастирска с цел производство на електроенергия от ВЕЦ Манастирска

Подател: Сдружение Балканка, ЕИК 176566443,

Чрез своя представител: Иван Георгиев Пандъков, Председател на УС, ivanpandakov@gmail.com,
GSM: +359885848072

Адрес за кореспонденция: гр. София, бул. Александър Малинов 87

Уважаеми дами и господа,

Във връзка с предвиденото изграждане на въпросната централа Ви информираме, че възразяваме категорично срещу реализирането на инвестиционното предложение. Мотивите ни са представени по-долу:

I. Фактическа обстановка за централата

1. „СТИС“ ООД е регистрирано в Търговския регистър като дружество с ограничена отговорност, в чиито предмет на дейност е включено и производство на електроенергия.

2. На 31.05.2006 г., на осн. чл. 44, ал. 1 и ал. 2, чл. 56, ал. 1 и чл. 52, ал. 1, т. 3 от Закона за водите (ЗВ), на търговското дружество „СТИС“ ООД е издадено разрешително № 101549 за водоползване от повърхностен воден обект с цел „Производство на електроенергия посредством МВЕЦ „Манастирска“ със срок на действие до 31.05.2016 г. „при спазване на срока за завършване на строителството“ от 01.05.2007 г. до 31.12.2009 г. Условиата за водоползването са: 1. Да се изгради рибен проход в съответствие с изискванията на ЗРА, позволяващ осъществяване миграцията на рибите; 2. Да се осигурява целогодишно подаването на минимално водно количество от 13 л/сек след водохващането на р. Манастирска за нормалното функциониране на екосистемите в руслото на реката; 3. Да се гарантира правото на гражданите на общо водоползване и/или ползване на р. Манастирска в района на с. Чупрене; 4. След въвеждане на обекта в експлоатация да се поддържа проводимостта на речното русло на разстояние 500 м от съоръжението надолу по течението на реката и след изтичалото на МВЕЦ.

3. Изграждането на съоръжението – МВЕЦ – е започнало след получаване на разрешителното и строежът е завършен в указания от административния орган срок, т.е. изменението и/или продължаването на срока на действието му (т.12 от същото) следва да се извършва по реда на глава четвърта, раздел III от ЗВ (чл. 72 и сл.).

4. На **15.02.2010 г.** административният орган е издал и разрешително **№ 12170192** за **ползване на повърхностен воден обект**, с цел изграждане на съоръженията на ВЕЦ „Манастирска“, на осн. чл. 50, ал. 1, чл. 52, ал. 1, т. 3 вр. чл. 46, ал. 1, т. 1, б. „а“ ЗВ, в действащата към този момент редакция на текстовете. **При издаването на този акт е съобразено обстоятелството, че МВЕЦ „Манастирска“ попада частично в защитена зона „Западна Стара планина и Предбалкан“ и „Западен Балкан“, както и Решение № МО-ОС-6/2009 г. на Директора на РИОСВ – Монтана, в което е оценена вероятната степен на отрицателно въздействие на функционирането на МВЕЦ върху биологичното разнообразие в посочените защитени зони.**

5. Със **Заповед № РД-293 от 22.03.2010 г.** на министъра на околната среда и водите, издадена на осн. чл. 160 ЗВ, е утвърден **План за управление на речните басейни в Дунавския район** за периода 2010 - 2015 година, чиято основан цел е оптимизиране на управлението на водите чрез интегриран подход на басейново ниво, устойчиво ползване на водните ресурси и постигане на добро състояние на всички води. **В Приложение 7.1.3, т. 94** за защитена зона BG0001040 - „Западна Стара планина и Предбалкан“ е предвидена забрана за **изграждане на нови ВЕЦ или разширение на съществуващите.**

6. „СТИС“ ООД е страна по договор за изкупуване на (произведената от него) електрическа енергия № 128 от 08.03.2011 г. със срок на действие до 08.03.2026 г.

7. Със заявление от 28.03.2016 г., вх. № ПВ2-0040 от същата дата, отправено до Директора на БДДР „СТИС“ ЕООД е поискало, на осн. чл. 44, ал. 1 и чл. 60, ал. 1 ЗВ „издаване на разрешително за водовземане от повърхностен воден обект, чрез изградени съоръжения“ с цел производство на електроенергия посредством „изградена и действаща МВЕЦ на р. Манастирка“.

8. На 19.12.2016 г. Директорът на БДДР като компетентен орган е издал Решение № ПВЗ-00039, с което на осн. чл. 68, т. 4, вр. чл. 118ж, ал. 1, т. 4 и т. 5 и чл. 68, т. 3, вр. чл. 62, ал. 1, т. 2, т. 3 и т. 8 от Закона за водите във вр. с основана мярка 7. Забрана за издаване на разрешителни за водовземане с цел ВЕЦ в ПУРБ вр. чл. 49, ал. 1, т. 3 ЗВ във връзка със заложената цел в ПУРБ за конкретното водно тяло, а именно „Запазване и подобряване на доброто екологично и доброто химично състояние до 2015 г.“ и чл. 52, ал. 1, т. 4 ЗВ, е отказал да издаде исканото разрешение за водовземане от повърхностен воден обект р. Манастирска, в землището на с. Чупрене, община Чупрене, област Видин с цел производство на електроенергия посредством МВЕЦ „Манастирска“. Отбелязваме, че до издаването на това решение е продължавал да действа ПУРБ 2010-2015, тъй като новия ПУРБ 2016-2021 не е бил одобрен от Министерски съвет.

9. Обжалването от страна на титуляра на Решение № ПВЗ-00039 на Директора на БДДР пред Административен съд – Плевен е довело до Решение № 350 от 21.07.2017 г. постановено по адм. дело № 210/2017 г. от Административен съд – Плевен като съдът постановява, че БДДР неправилно е издала решение за отказ.

10. БДДР обжалва Решение № 350 от 21.07.2017 г. постановено по адм. дело № 210/2017 г. от Административен съд – Плевен пред ВАС. **ВАС се произнася с Решение №844 от 21.01.2019г. по адм.дело №9254/2017** като оставя в сила решението на Административен съд – Плевен, без право на обжалване.

11. Съгласно съобщението по чл.62а в хода на процедурата за издаване на ново разрешително е изискано становище на РИОСВ – Монтана, като в свой отговор **РИОСВ-Монтана с писмо с изх. № 1339/29.05.2019г. потвърждава, че решения №МО-53-ПР/2005 и №МО-ОС-6/2009 са необходимите документи и те не са загубили правно действие.**

12. Действащ план за управление на речния басейн 2016-2021г. на територията на БДУВДР, приет с Решение № 1110 / 29.12.2016 год. на Министерски съвет, изготвен на основание чл. 159, ал. 1 от Закона за водите.

ВЕЦ Манастирска е действаща централа, изградена на река Манастирска, част от водно тяло **BG1WO600R1812**, десен приток на река Чупренска, земл. на село Чупрене, общ. Чупрене.

Напомняме, че река Манастирска, част от водно тяло с № **BG1WO600R1812** от действащ ПУРБ 2016-2021г. на БДУВДР, попада в **33 Натура 2000 „Западна Стара планина и Предбалкан“ BG0001040**, определена за опазване на природни местообитания и дивата флора и фауна по чл.6, ал.1, т. 1 и 2 от Закон за биологичното разнообразие и в съответствие с директивата за опазване на хабитатите (**ДИРЕКТИВА на Съвета 92/43/ЕИО**).

Съгласно съобщението по чл.62а ползването ще се реализира чрез

- преливаем бетонов яз – масивен на кота 641.0 м, Н=4.25м, В=3.77м, с решетка коанда ГВН=645.25м
- Рибен проход с дължина 28м – басейнов, каскаден тип с размери 1x0.8м с Qор=13л/с.
- Напорен тръбопровод с дължина 1583,3м (**1470м съгласно старо разрешително**) – разлика от 103,3м!

II. Допълнителни факти за изграденото съоръжения и работата на централата при условията на предишното разрешително

Във връзка с изпълнението на програмата на Сдружение Балканка за съдействие на компетентните органи и спасяване на българските реки от убийственото влияние на ВЕЦ, представители на организацията са посещавали въпросното водохващане два пъти, като едното посещение е извършено през летните месеци, а другото през пролетта.

Първото посещение на водохващането за ВЕЦ Манастирска е извършено на дата 01.08.2015г. в период на действие на разрешително №101549/31.05.2006г. Информация за посещението е качена на нашия сайт: <https://dams.reki.bg/0171-dam/2015-08-01>. За посещението многократно са уведомени както националните компетентни органи, уведомена е Европейската комисия в нашите жалби, уведомена е и ЕБВР, финансирала проекта. При посещението е установено, че след водохващането не се изпуска капка вода, а през безумно глупавия рибен проход няма как да мине жив организъм, защото и без това няма нищо в реката.

Второто посещение е извършено на 23.03.2019г. Информация за посещението е качена на нашия сайт: <https://dams.reki.bg/0171-dam/2019-03-23>. Този път посещението е при пролетно пълноводие на двата основни притока, вливащи водите си в задбаражното езеро на водохващането. Съоръжението продължава да функционира в условията на рецидив, като през яза се изпускат много малко количество вода, преминаваща през уплътненията на савака. Река в коритото между сградата и водохващането няма, няма и следа от живот. Подаден е писмен доклад за работата на централата по електронната поща на 27.03.2019. **Припомням, че разрешителното за работата на централата е изтекло на 31.05.2016г.** и не е било продължено от компетентния орган по изискванията на Раздел III от ЗВ поради описаната по-горе фактическа обстановка и не спазване на срока по чл. 78 от ЗВ.

Въпреки че от тогава, титулярът се намира в съдебна процедура с компетентната институция БДДР, считам, че приведените доказателства са били достатъчни да се потърси отговорност на титуляра по разрешителното, а не да се пристъпва към издаване на ново разрешително!

III. По отношение параметрите на водохващане

От 2011 г. ВЕЦ Манастирска е пусната в експлоатация и функционира съгласно разрешително за водовземане №101549/31.05.2006г., изменено с решение №109 от 28.07.2008г. и е изградена в срок за строителство съгласно разрешително за ползване на воден обект №12170192/15.02.2010г.

- 1) Съгласно издадените разрешителни, характеристиките на водното тяло са:
- Qср.мес = 0,127м3/с и Q с обезпеченост 95% = 0,067м3/с

В такъв случай буди недоумение определеното минимално изпускано количество вода след водохващането в разрешително за водовземане №101549/31.05.2006г., изменено с решение №109 от 28.07.2008г. е **0,013м3/с**, което е в нарушение на § 125 от Преходните и заключителни разпоредби към ЗВ

.....

§ 125. До издаването на методиката по чл. 135, т. 1 минимално допустимият отток в реките се определя на 10 на сто от средномногогодишното водно количество, но не по-малко от минималното средномесечно водно количество с обезпеченост 95 на сто към точката на всяко съоръжение за регулиране на оттока или заводовземане.

.....

Съгласно съобщение на Директора на БДДР с изх. № ПВЗ-00039(10)/07.06.2019 по данни на НИМХ-БАН изложени в писмо изх.№030501/14.05.2019 на НИМХ, характеристиките на водното тяло са: - **Qср.мес = 0,127м3/с** и **Q с обезпеченост 95% = 0,002м3/с**

Стойностните разминавания по т.А и т. Б будят сериозно недоумение, по-специално данни посочени за $Q_{95\%}$ в съобщение с изх. № ПВЗ-00039(10)/07.06.2019.

Ако тези данни са верни, това би означавало, че минималния воден отток в река Манастирска е намалял повече от 30 пъти за период от около 10 години, като реката пресъхва в летните месеци. 0,002м3/с са едно шише вода. Това количество вода не може да създаде повърхностен воден отток в реката. Такъв не може да създадат и определените по разрешително 13л/с в река планински тип тъй като тя потъва в чакъла и камъните. Само, че докато при разрешителното от 2006г. е ясно, че ЗВ е нарушен директно, тук излиза, че ЗВ е спазен. Колко уместно !? Само че в стойностите за средномесечно водно количество няма изменение! Не е ли странно ?

Заявяваме ясно, че познаваме река Манастирска, виждали сме я и през летните месеци, виждали сме я и през пролетта, под изграденото водохващане и над него. В естествения речен участък над водохващането реката никога не пресъхва, което е основание да се съмняваме в публикуваните данни !!! (виж II)

2) Условия за ползване съгласно разрешително за водовземане №101549/31.05.2006г.:

- Да се изгради рибен проход в съответствие с изискванията на Закона за рибарство и аквакултури, позволяващ осъществяване миграцията на риби;
- Да се осигурява целогодишно подаване на минимално водно количество от 13л/с след водохващането на река Манастирска за нормално функциониране на екосистемите в руслото на реката;
- Да се гарантира правото на гражданите на общо водоползване и/или ползване на река Манастирска в района на село Чупрене;
- След въвеждането на обекта в експлоатация да се поддържа проводимост на речното русло на разстояние 500м от съоръжението надолу по течението на реката и след изтичането на МВЕЦ Манастирска.

Във връзка със спазването на тези условия, считаме че при досегашната работа на централата те са безусловно нарушени! – виж. II

IV. По отношение на действащ ПУРБ 2016-2021г.

Тъй като ВЕЦ Манастирска е изградена в период на действие на ПУРБ 2010-2015, в ПУРБ 2016-2021г. на БДУВДР тя е оценена като съществуваща централа.

- 1) **За водно тяло река Чупренска с номер BG1WO600R1812 в раздел 1, приложен. 1.2.5.1** водното тяло е определено по критериите за модифицирано водно тяло в умерено състояние в резултат на въздействието от изградени ВЕЦ, като в стъпките за класификация е дадено следното описание: **екстремна вариация на речното ниво и оттока, резки колебания в темпер. При изпускане на студени води, нарушаване на оттока на р., изцяло осушаване, деградирание на речните екосистеми;**
- 2) **В ПУРБ, в Раздел 7, Приложение 7.2.4** са предвидени специални мерки за намаляване/сметчаване на хидроморфологичния натиск и запазване и подобряване на екологичното състояние на повърхностните водни тела:

- Контрол на оттока в участъка след съоръжения за водовземане от повърхностни води и/или съоръжения за регулиране на оттока;
- Осигуряване на минимално допустим отток в реките след съоръжения за водовземане от повърхностни води и/или съоръжения за регулиране на оттока;
- Оценка ефективността на изградените рибни проходи;
- Преразглеждане на разрешителни и определяне на минимално допустим отток в реката след водовземането при спазване на изискването „не по-малко от минималното средно месечно количество при 95% обезпеченост“;
- Изграждане на устройства за измерване на водното количество след съоръжения за водовземане или за регулиране на оттока.

Тези мерки се повтарят и в разрешителното от 2006, тези мерки са записани с допълнения и в съобщението срещу което възразяваме. При изключване факта, че според нас определеното минимално водно количество от 13л/с е силно сгрешено, работата на оператора до сега не предполага спазване на въпросните параметри. Още повече, разрешителното отдавна трябваше да бъде отнето. Местните хора разказват, че преди в реката е имало пъстърва, а днес няма вода и това в Защитена зона Натура 2000.

3) Съгласно **становище по екологична оценка №7-3/2016**, с което се съгласува проект на ПУРБ 2016-2021 в **раздел I, т. В: Мерки за изпълнение при прилагане на ПУРБ, в подточка 18** е записано следното:

.....

„ 18. За прилагане на мерките, предвиждащи изграждане или реконструкция на изградени „рибни проходи“ те да бъдат съобразени с ръководството на организацията по прехрана и земеделие (ФАО) на ООН, с технически документ „Measures for ensuring fish migration at transversal structures“ (МКОРД/ICPDR, 2013) или други приложими европейски ръководства, до приемането на наредбата за рибните проходи по чл. 44б, ал.3 от Закона за рибарството и аквакултурите. Приоритетно да се използват близки до природата видове проходи (байпаси и рибни рампи). Изборът на други видове рибни проходи да се извършва само при неприложимост на близките до природата видове, като се препоръчва използване на рибен проход с вертикални слотове.“

Отчитайки текстовете в ЕО на ПУРБ 2016-2021, които трябва да се спазват безпрекословно, то **предвидения рибен проход** съгласно съобщението за издаване на разрешително, срещу което възразяваме, е **крайно неприложим** тъй като в съобщението по чл. 62а от ЗВ с изх. № ПВЗ-00039(10)/07.06.2019 е записано – басейнов, каскаден тип с размери 1x0.8м. Изграденият в момента рибен проход също е безумно глупав, дори да течеше вода в него – **виж II**.

V. По отношение на нормативните изисквания, съгласно действащото в РБългария законодателство, свързани с използването на водните ресурси:

ВЕЦ Манастирска функционира от 2011г., изградена в период на действие на ПУРБ 2010-2015, в ПУРБ 2016-2021г. на БДУВДР тя е оценена като съществуваща. От досегашната работа на централата и информацията изнесена в **глава II** от настоящето възражение е видно, че условията за ползване досега са нарушавани многократно в условията на рецидив.

1) Във връзка с хидроморфологичното състояние на водното тяло, определено като „умерено“ в действащ ПУРБ 2016-2021 на БДДР, следва да се отчетат и следните допълнителни фактори:

Съгласно чл. 156а от ЗВ:

Чл. 156а. (Нов - ДВ, бр. 65 от 2006 г., в сила от 11.08.2006 г.) (1) Целите по чл. 149а, ал. 1, т. 1 за опазване на околната среда по отношение на количеството и качеството на водите се определят при:

1. повърхностните води за:

- а) предотвратяване влошаването на състоянието на всички повърхностни водни тела;
- б) опазване, подобряване и възстановяване на всички повърхностни водни тела за постигане добро състояние на водите;

Най-важно - съгласно решение на Европейския съд от 01.07.2015г. във връзка с тълкуването на чл.4 от Рамковата директива за водите на ЕС:

Article 4(1)(a)(i) to (iii) of Directive 2000/60/EC [the Water Framework Directive] must be interpreted as meaning that the Member States are required — unless a derogation from Art 4(7) is granted — to refuse authorisation for an individual project where it may cause a deterioration of the status of a body of surface

water or where it jeopardises the attainment of good surface water status or of good ecological potential and good surface water chemical status by the date laid down by the directive.

Преводът означава, че: „чл.4, ал.1, (а), точки (i) до (iii) от Директива 2000/60/ЕС(Рамковата Директива за водите) трябва да се интерпретират в смисъл, че от Страните Членки се изисква - освен ако е налице дерогация по чл.4, ал.7 - да отказват разрешение за индивидуален проект, когато той може да причини влошаване на състоянието на повърхностно водно тяло, или когато поставя под риск постигането на добро състояние или добър екологичен потенциал и добро химично състояние на повърхностните води до датата определена от директивата.”

Напомняме, че една малка ВЕЦ няма как да доведе до подобряване умереното хидроморфологично състояние на водното тяло /а оттам и общото състояние/ и ще направи невъзможно постигането на добро състояние завинаги, без да попада в изключенията на чл.4, ал.7 от Рамковата Директива за водите. Не бива да забравяме, че на същото водно тяло има изградени още 3 броя водохващания за два друг ВЕЦ-а, които също попадат в защитената зона, което въздействие върху водното тяло не е оценено.

2) Избягвайки съдебния спор и решението №844 на ВАС, което е недопустимо да се обжалва, съгласно разпоредбите на глава четвърта, раздел II от ЗВ, съответно чл. 60, ал.3, т.4:

...

(3) Когато искането е за издаване на разрешително за водоземане от повърхностни води, към заявлението по ал. 1 се прилагат и:

....

т.4. документи, удостоверяващи съгласието на собствениците на имоти, които ще бъдат засегнати от завиряването и строителството на съоръженията, когато съоръженията не са изградени;

За ВЕЦ Манастирска няма учредено право на строеж от МС (чл.62, ал.1 от ЗЕ) и няма концесия. Т.е. този документ няма как да е предоставен, а е необходим съгласно изискванията на Закона за водите за спазване на процедурата, доколкото строителството се извършва в земя публична държавна собственост. Този член е бил в сила при издаденото предишно разрешително и последващото изменение през 2008г. Следователно процедурата е била нарушена още тогава. Още повече, това е действащ обект, който работи 8 години в условията на лисващо учредено право на строеж в земя публична държавна собственост.

3) чл. 60, ал.3:

...

(5) Когато чрез изгражданите съоръжения или чрез изземването на наносни отложения се изменят физичните характеристики на повърхностно водно тяло, към заявлението по ал. 1 се прилагат и обосновки, изчисления и доказателства за изпълнение на изискванията по чл. 156е, ал. 2.

Чл. 156е. (Нов - ДВ, бр. 65 от 2006 г.) (1) (Изм. – ДВ, бр. 58 от 2015 г.) Не е налице нарушение на този закон в случаите, когато:

...

(2) В случаите по ал. 1 се изисква:

1. да са предприети всички практически мерки за намаляване на неблагоприятното въздействие върху състоянието на водното тяло;

2. причините за установените изменения или отклонения да са изрично посочени и обяснени в плана за управление на речния басейн и целите да са преразглеждани на всеки 6 години;

3. причините за тези изменения или отклонения да са в интерес на обществото или ползите от тях за човешкото здраве и безопасност или за устойчивото развитие да превишават ползите за околната среда и за обществото от постигането на целите по чл. 156а, ал. 1 ;

4. ползите, постигнати с тези изменения или отклонения в състоянието на водното тяло, поради технически причини или прекомерни разходи да не могат да бъдат постигнати с други средства, предприемането на които е по-благоприятно за околната среда.

(3) (Нова – ДВ, бр. 58 от 2015 г.) В програмите от мерки по чл. 156н, ал. 2, т. 1, буква "а" се планират мерки, свързани с **оценка на въздействието върху околната среда**, за дейности, които могат да доведат до непостигане на добро състояние или потенциал на съответно водно тяло или до влошаване на състоянието му, свързани със:

1. ново изменение на физичните характеристики на повърхностни водни тела;

2. черпене на повърхностни води, когато:

а) сумата от проектното водно количество и вече разрешените за черпене водни количества надвишават 60 на сто от постоянните ресурси на прясна вода, при 95-процентна обезпеченост за басейна на съответната река;

б) при черпенето на проектното водно количество и разрешените вече други черпения има опасност да не се гарантира минимално допустимият отток в реката в периода на маловодие на реката;

(5) (Нова – ДВ, бр. 58 от 2015 г.) В случаите по ал. 3 и 4, когато инвестиционното предложение попада в обхвата на приложение № 2 към Закона за опазване на околната среда, при преценяване на необходимостта от извършване на оценка на въздействието върху околната среда се вземат предвид:

1. изпълнението на изискванията по ал. 2;
2. алтернативните решения по ал. 7 за съответното инвестиционно предложение.

(7) (Нова – ДВ, бр. 58 от 2015 г.) **За всяко инвестиционно предложение, попадащо в обхвата на ал. 3 и 4, се включва оценка за изпълнението на изискванията по ал. 2, включително за всяко алтернативно решение, като се:**

1. разглеждат предложените мерки за намаляване на неблагоприятното въздействие върху състоянието на водното тяло и други, свързани с него компоненти на околната среда;
- 2. оценява ползата за обществото или за човешкото здраве и безопасност, или за устойчивото развитие и се сравняват с ползите за околната среда и за обществото от постигането на добро състояние на водите;**

С оглед написаното в цитираните членове и изложеното в Глава II на настоящето възражение считаме, че изпълнението на въпросните цели и спазването на закона е невъзможно, тъй като загубите за околната среда са много по-големи, в сравнение с ползите за обществото. Още повече, че с доказаното пресушаване на речното корито и параметрите на ВЕЦ Манастирска, се нарушава правото на всички да ползват водите на река Манастирска и то в защитена зона по Натура 2000.

4) Нека да припомним и чл. 79 от ЗВ:

Чл. 79а. (Нов - ДВ, бр. 61 от 2010 г.) (1) Органът по чл. 52, ал. 1 може да постанови **отнемане на разрешителното за водоземане** или ползване на водния обект **при наличието на поне едно от следните условия:**

1. неизползване на изградена водностопанска система за срок една година;
2. осъществяване на водоземане и/или ползване извън целите, посочени в разрешителното;
- 3. нарушаване условията на разрешителното;**

В текста до тук (виж II и III) ясно беше показано, че операторът досега многократно е нарушавал условията на действащото разрешително, но не е бил санкциониран. Компетентните органи са имали основания за действие много преди да влязат в съдебен спор за приложимостта на чл. 118ж в условията за издаване на ново разрешително. И сега искат да издадат ново разрешително със старите параметри, което намираме за меко казано цинично.

Във връзка с горното, молим, да бъде обърнато внимание, че чл.118ж не разрешава водоземане, което представлява възможни действия, подробно описани в чл.44, ал.2 от ЗВ. В конкретния случай, дори и да има издадено разрешение за водоземане, самото действие по *отнемането и/или отклоняването на вода от реката, както и използването на енергията на водата* /чл.44, ал.2 от ЗВ/, ще продължи да е забранено

VI. По отношение на нормативните изисквания, съгласно действащото в РБългария законодателство, свързани с опазване на биологичното разнообразие:

1) Участъкът от река Манастирска в обхвата на инвестиционното предложение попада в границите на **33 Натура 2000 „Западна Стара планина и Предбалкан” BG0001040 и фактически се явява „ефективно заето местообитание” от видове с приоритетен конзервационен статут съгласно Приложение II на Директивата за опазване на хабитати и на дивата флора и фауна /**Council Directive 92/43/ЕЕС**/ от 21 май 1992.**

2) Решения №МО-53-ПР/2005 и №МО-ОС-6/2009 на РИОСВ – Монтана

Запознати сме единствено с Решение **№МО-53-ПР/2005**, постановяващо **да не се извършва** оценка за въздействие върху околната среда с мотиви както следва:

- При извършването на дейността на се очаква да настъпят неблагоприятни въздействия върху компонентите на околната среда в т.ч. вредни емисии в атмосферния въздух, качествата на почвите и земните недра. Централата ще работи на течащи води, като се очаква въздействие по отношение на количествените параметри на водния обект само в участъка, който остава на екологичен минимум. Запазването на екологичното равновесие на водната екосистема ще се осъществи чрез проектирането и изграждането на рибен проход при водохващането.
- ВЕЦ ще използва водната енергия, която е природно възобновяем източник и производството не е свързано с отнемането и замърсяването на водата. Използва се хидро потенциала на реката като алтернативен източник на енергия през по-голямата част от годината. С наличието на ВЕЦ в района ще се гарантира баланса в електропреносната мрежа, както и намаляване на загубите от пренос на електроенергия.
- Инвестиционното предложение не засяга защитени територии и известни местообитания на защитени и редки животински и растителни видове, включително лечебни растения, както и паметници на културата.

В Глава II ясно изнесохме информацията от нашите посещения, която показва, че има пресушаване на приблизително 1,5км от речното корито, като е настъпило трайно увреждане на околната среда.

В ПУРБ 2016-2021 За водно тяло река Чупренска с номер BG1WO600R1812 в раздел 1, приложение 1.2.5.1 водното тяло е определено по критериите за модифицирано водно тяло в умерено състояние в резултат на въздействието от изградени ВЕЦ, като в стъпките за класификация е дадено следното описание: екстремна вариация на речното ниво и оттока, резки колебания в температурата. При изпускане на студени води, нарушаване на оттока на реката, изцяло осушаване, деградиране на речните екосистеми. Промяната в хидрологичния и температурен режим на водното тяло се отнася до цялото протежение на реката от водохващането надолу, а не само в участъка между водохващането и сградата на ВЕЦ.

Напомняме на РИОСВ – Монтана, че отклоняването на води за производство на енергия в деривационна ВЕЦ е отнемане на вода и мотивите на компетентния орган звучат нелепо. Още повече, че това се случва на 100%. А и дори и да се спазят всички изисквания на разрешителните и реката да се остави трайно на екологичен минимум, това е негативно въздействие в екстремален режим, което нормално не се случва целогодишно, което неминуемо би довело до увреждане на популациите, промяна температурния режим на реката и други.

А в допълнение производството на нищожните 152kW енергия ще балансира системата в някое друго измерение.

Така или иначе решението на РИОСВ – Монтана е извършено преди определянето на зоните от мрежата Натура 2000.

С решение **№МО-ОС-6/2009** не сме запознати, тъй като не успяхме да го открием в регистрите, качени в интернет.

Да предположим, че е валидно нашето подозрение, че решението постановява да не се извършва ОС.

В съответствие с разпоредбите на чл. 31, ал.1 от Закона за биологичното разнообразие, чл. 2, ал.1 от Наредбата за ОС в цитираното по-горе решение **№МО-ОС-6/2009, компетентният орган неправилно е определил да не се извършва ОС.**

Мястото, където е изградена ВЕЦ Манастирска е приоритетно местообитание за стопански ценен вид риба – Балканска пъстърва (писмо с изх. № 05-08-6421/11.10.2012 на МОСВ, с което се определят стопански ценните видове риба във вътрешните водоеми на страната във връзка с прилагането на чл. 119а от ЗВ) – **дори и да не попада в зона за защита на стопански ценни видове риба съгласно ПУРБ 2016-2021г.**

Съгласно стандартните натура формуляри, 100% от дължината на река Манастирска в ЗЗ „Западна стара планина и Предбалкан“ представляват потенциално местообитание за вида ручеен рак (*Astropotamobius torrentium*), приоритетен вид за опазване в ЕО, като същото се намира в благоприятно състояние. Видът е включен в Приложение III (Защитени животински видове) на Бернската конвенция. В Директива 92/43/ЕИО фигурира в Приложение II и Приложение V. В

България, ручейният рак е защитен и от ЗБР, където фигурира в Приложение II (Видове, за защитата на които се обявяват защитени зони за опазване на местообитанията им).

Решението да не се изготвя ОС е в пряко нарушение на Наредбата за ОС.

В този конкретен случай, решението по преценка необходимостта от ОВОС предхожда решението по Наредбата за ОС, а това е предопределило до голяма степен и преценката да не се изготвя ОВОС, тъй като при една **преценка за отрицателно въздействие** от нова ВЕЦ в ЗЗ в съответствие с чл. 40, ал.5 от Наредбата за ОС, а така също и във връзка с чл. 93, ал. 4 от ЗООС:

„(4) **Необходимостта от извършване на ОВОС по ал.1 се преценява въз основа на:**

3. способността за асимилация на екосистемата в естествената околна среда на:

а) защитените със закон територии и местообитанията;

б) планинските и гористите местности;

в) влажните и крайбрежните зони;” ,

а така също и в съответствие с „**Методически указания за практическо прилагане на изискванията на нормативната уредба по околна среда за намерения за изграждане на вятърни генератори, водоелектрически централи и фотоволтаични системи** (писмо на МОСВ с изх.№ 05-08-1024/11.02.2010 г.) и Приложение 1, Приложение 2, Приложение 3 и Приложение 4” , където в Приложение №3 с удебелен шрифт е записано:

„При предположения за значително въздействие върху околната среда, дори и само по отношение на един от критериите по чл. 93, ал. 4 от ЗООС, компетентният орган следва да мотивира решение да се извърши ОВОС.”

Съгласно чл.6, ал.4 на Директивата за хабитати на ЕС - при осъществяване на процедура по Оценка на съвместимост на разглежданото инвестиционно предложение, **„когато разглежданата защитена зона приютява приоритетни природни местообитания и/или приоритетни за опазване видове, единствените съображения, които могат да бъдат повдигнати, са тези, свързани с човешкото здраве или с обществената сигурност, с положителни последици от приоритетно значение за околната среда или, съгласувано с мнението на Комисията, по други императивни причини от изключителен обществен интерес”**.

Излиза, че решението на РИОСВ-Монтана на околната среда и водите да не се изготвя ОВОС за въпросното инвестиционно намерение е в нарушение на действащото законодателство, на Директивата за хабитати на ЕС и дори на указанията, дадени от МОСВ до собствените подразделения, основанията за които са били валидни и през 2007г.

3) В допълнение към горното, сега се намираме в 2019г. Т.е. при значително променено законодателство, свързано със защитените зони, налагащо допълнителни ограничения с цел опазването на местообитанията и видовете, за които са определени зоните. Ето защо се налага да припомним, че съгласно **§14, ал.3** от ПЗР на ЗБР (обн. ДВ бр.52 от 2007г), както и съгласно **§4** от ПЗР на Наредбата за ОС (обн. ДВ бр.73 от 2007г), инвестиционното предложение за МВЕЦ подлежи на оценка на съвместимост с предмета и целите на опазване на защитените зони, независимо че за него има приключила процедура по реда на глава шеста от ЗООС. Към 2009 г., от когато е решение **№МО-ОС-6/2009**, въпросните членове са били обнародвани и **още тогава са нарушени цитираните текстове от ПЗР на ЗБР и наредбата за ОС, във връзка с чл.142, ал.1 във връзка с чл.142, ал.5, т.7 и т.8 от ЗУТ.**

В Глава II от настоящето възражение са принесени доказателства за отрицателното въздействие на ВЕЦ Манастирска върху част от Водното тяло, попадащо на територията на ЗЗ „Западна Стара планина и Предбалкан”.

В такъв случай настояваме, че за въпросното инвестиционно намерение, при доказано в годините на експлоатация отрицателно въздействие трябва да се извърши нова процедура по преценка на необходимостта от ОВОС, тъй като Решение **№МО-ОС-6/2009** е издадено в нарушение на действащите нормативни актове.

**Уважаеми г-н Димитров,
Уважаема г-н Димов,
Уважаеми г-н Савов,**

В заключение ще кажа, че с оглед описанието до тук, категорично възразяваме срещу съобщение на Директора на БДДР по чл. 62а от ЗВ с изх. № ПВЗ-00039(10)/07.06.2019 за издаване на разрешително за водоземане/ползване на повърхностен веден обект река Манастирска с цел производство на електроенергия от ВЕЦ Манастирска.

Основанията ни в резюме са:

- 1) Както сме Ви информирали и преди, ВЕЦ Манастирска, от нашите проверки в различни сезони от годината, нанася трайно и необратимо увреждане върху речните системи, като са грубо погазени условията за действие на издаденото разрешително **№ 101549/2006г.**, изменено с решение №109 от 2008г. И вместо да му бъде отнето разрешителното се престъпва към издаване на ново разрешително при същите параметри на водоземното съоръжение. Считаме, че при така действащото съоръжение, в момента са необратимо повлияния популации на защитени видове в ЗЗ Западна Стара планина и Предбалкан.
- 2) Считаме, че имаме доказано отрицателно въздействие от досегашната работа на централата, следователно преценката на РИОСВ-Монтана не може да постанови друго и трябва да се извърши нова преценка необходимостта за ОВОС, което в съответствие с цитираните по-горе документи трябва да постанови изготвяне на ОВОС. Освен това на основание §14, ал.3 от ПЗР на ЗБР (обн. ДВ бр.52 от 2007г) и §4 от ПЗР на Наредбата за ОС (обн. ДВ бр.73 от 2007г), понастоящем инвестиционното предложение за МВЕЦ подлежи на оценка на съвместимост с предмета и целите на опазване на **33 Натура 2000 „Западна Стара планина и Предбалкан” ВГ0001040**, определена за опазване на природни местообитания и дивата флора и фауна по чл.6, ал.1, т. 1 и 2 от ЗБР, независимо че за ИП има приключила процедура по реда на глава шеста от ЗООС през 2005г.
- 3) Намираме и че поради описаните нарушения са налице основания по чл.121, ал.2 от ЗБР:

„(2)Директорите на регионалните органи на МОСВ:

1. спират дейности по ползването на горите, земите и водните площи и на други ресурси, както и строителството в защитени зони и буферни зони, които са в нарушение на заповедите за обявяването им или на утвърдените по съответния ред планове за управление, устройствени и технически планове и проекти;

2. спират дейности или обекти, които увреждат природни местообитания от приложение № 1 към чл. 6, ал. 1, т. 1 и местообитания на видовете по приложение № 2 към чл. 6, ал. 1, т. 2., или увреждат или замърсяват околната среда над допустимите норми в защитени и в буферни зони;

В противен случай ще бъдат нарушени не само основни принципи и ограничения на Българското законодателство, но и на законодателството на ЕС - Рамковата Директива за Водите и Директивата за хабитати.

Предварително благодарим за разбирането и съдействието!

Дата 21.06.2019г.

гр. София

Председател на УС:

/ инж. Иван Пандъков /

